

Nyisd ki a füled, jön a Budapest Ritmo!

Meglepő találkozások, egyszeri csodák, nagy felfedezések: Budapest legizgalmasabb világzenei fesztiválja ismét jelentkezik, ezúttal nagy hangsúlyt helyezve a roma zenére. A Hangvető és a CAFe Budapest Kortárs Művészeti Fesztivál közös rendezvénye, a Budapest Ritmo október 5-7. között várja a műfaj rajongóit az Akvárium Klubban.

Harmadik alkalommal szippantja magába a zene szerelmeseit a Budapest Ritmo, ahol három nap alatt a hazai és nemzetközi világzene legizgalmasabb produkciói sorakoznak fel és bepillantást nyerhetünk a kulisszák mögé is.

Idén nagy hangsúlyt kap a fesztiválon az oláh cigány énekes kultúra, az elmúlt évtizedek nagy énekesei közül több is fellép majd együtt. Itt lesz **Lakatos Mónika**, **Miczura Mónika**, a **Kanizsa csillagai**, a **Romano Drom**, a **Ternipe**, a régi **Ando Drom** énekesei és a **Romengo** zenészei is. Ózdról érkezik egy tinédzser banda, a **Várkonyi Csibészek**, akik budapesti underground zenészekkel közösen lépnek majd fel.

Tcha Limberger a vak belga cigány fiú egy igazi őstehetség, aki 12 évesen már mesterien játszott a manouche szvinget, majd olyannyira beleszeretett a magyar népzenebe, hogy még magyarul is megtanult, mert szerinte a nyelvtudás elengedhetetlen a népzene elsajátításához.

A Budapest Ritmo vendége lesz a legendás **Ladysmith Black Mambazo**. Az immár 5 Grammyt is magáénak tudó zulu kórust Paul Simon Graceland lemeze és annak turnéja ismertette meg a világgal. Énekeltek Nelson Mandela Nobel-díjának átadásán, a brit királynőt köszöntő ünnepi koncerten, a dél-afrikai foci vb megnyitóján, a világ minden kontinensén – Magyarországon azonban most először hallhatjuk őket.

Nem először érkeznek hazánkba, de mindig szívesen látjuk a finn lánycsapatot: a **Tuuletar** ugyanis az egyik legizgalmasabb a cappella együttes. Első lemezbemutatójukat két éve a Budapest A Cappella Fesztiválon tartották és azóta az egész világot bejárták, mi több, az egyik daluk a Trónok Harca trailerében is szerepel. Ezúttal új műsorral, a fiatal finn multiinstrumentalistával, **Maija Kauhanennel** együtt lépnek fel.

A berlini underground klubokból induló **DJ Ipek** hibrid tánczenéjére São Paulótól Kínáig táncolnak tömegek eksztatikusan, most a budapesti közönség is megismerheti a népzene és elektronikus zene csak rá jellemző keverékét.

Gili Yalót az etióp éhínség idején egy szudáni menekülttáborból, nagy titkosszolgálati akció keretében szöktették Izraelbe, gyerekként. Úgy énekel a színpadon mint egy kisisten és úgy mozog, mint James Brown. Első lemeze 2017 végén jelent meg és az elmúlt évek egyik legizgalmasabb debütálása volt az övé.

Légvonalban 15 ezer kilométer lenne, amit a **Coladera** 1 perc alatt a zenében tesz meg. A trió ugyanis brazil, portugál és zöld-foki dallamokat ötvöz – tagjai a morna olyan sztárjainak írtak dalokat és olyan legendáival álltak színpadra, mint Cesaria Evora vagy Sra Tavares.

Vannak az életben egyszerű evidenciák: ha Balkán, akkor rézfúvósok, ha rézfúvósok, akkor a trombita jut először eszünkbe. **Ekrem Mamutović** az egyik legnagyobb szerb trombitás, Bakija Bakics unokája. 2007-óta vezeti a családi zenekart, ápolva és megújítva a szerb rezes zenét.

A katalán rumba Barcelona igazi hangja, aminek a **Sabor De Gràcia** az egyik jogos örököse. A gráciai roma közösségek gyúrták össze a flamenco, a kubai rumba, a rock és pop elemeit, amiből egy sajátos, életvidám keverék lett. Sabor De Gràcia egyesek szerint olyan, mint a Gypsy Kings, csak „igazibb”.

„Folk egy párhuzamos univerzumból” – így jellemzi magát a szlovén **Širom** zenekar. Balafontól a bendzsóig, zurnától a kalimbáig játszanak mindenféle hangszeren, miközben hangokkal festett experimentális tájképek hűek maradnak a népzenei alapokhoz.

Egy triót nem mindig szerencsés szupergroupnak hívni, de a **Trio Da Kali** formációt méltán illeti az elnevezés. Hawa Diabaté a legendás Mady Diabaté lánya, akit a mali Mahalia Jacksonként emlegetnek, akit Lassana Diabaté, Mali egyik legjobb balafon játékos és Mamadou Kouyaté kísér a basszusgitár mali megfelelőjén. A Trio da Kali Kronos Quartettel közös lemeze tavaly minden lehetséges ranglistán az év világzenei albuma lett és díjaik egy részét itt, a Budapest Ritmo-n adott koncert keretében fogják átvenni. A formáció az idei Songlines Awards titkos esélyese is.

Több hazai-külföldi fúzió zenélését is élvezhetjük a Budapest Ritmo-n, így a **Muzsikás zenekar** lengyel „rokonával”, az ő inspirációjukra indult **Muzykancival** lép közösen színpadra. Belga-magyar összjáték lesz a **Tcha Limberger & Kalotaszeg Trio** koncertjén és izgalmas összekapcsolódásnak ígérkezik az Irie Maffiából jól ismert Sena fellépése, a **Redred & Sena Dagadu Future Afrobeat Showban**, ghánai vendégzenészekkel kiegészülve.

És még nincs vége: a **Parasztok Atmoszférában** a mai harmincas generációból népzeneészek (**Buda Folk Band, Erdőfű**), indie-elektronikus zenészek (többek között a **Gustave Tiger**), és képzőművészek közös projektje, egy avantgárd népzenei performance Kassák és Bartók munkái alapján.

A fesztivál zárónapján a Ritmo egy csak itt hallható műsorral tiszteleg a térség és hazánk roma zenészei előtt. A Roma Ritmo gálaprodukciójában a sokszínű hagyomány kiemelkedő zenészei lépnek fel. A vokális zenét fókuszba helyező koncerten a popzenétől a tradicionális zenéig jól ismert nevek mellett a közönség számára ismeretlen, de a közösségen belül nagyra tartott muzsikások játszanak majd együtt.

A Budapest Ritmo-t hagyományosan egy showcase nap előzi meg a Szimplában október 4-én. Az ingyenes koncertsorozaton hét, nemzetközi zsűri által kiválasztott zenekar lép fel: a **Dalinda**, a **Meybahar** és a **Branka Trio** Magyarországról, a **WoWaKin** és a **Dikanda** Lengyelországból, a **BraAgas** Csehországból, a **Balkansamble** pedig Szlovákiából érkezik. A showcase résztvevőinek a zsűri tagjai – Simon Broughton, a Songlines főszerkesztője, Hilde Bjørkum, a norvégiai Førde Festival igazgatója, Barak Weiss, a Tel-Aviv International Showcase vezetője, Tony Van der Eecken, a brüsszeli BOZAR zenei igazgatója és Dejan Vujinović, a palicsi Etnofest alapítója – a koncert után külön is adnak visszajelzést.

A Ritmo ideje alatt szakmai események is zajlanak. A Budapest Ritmo Konferencián a színtér szereplői nemzetközi szemszögből vitatják meg az aktuális szakmai kérdéseket és kihívásokat, kiemelt közép-európai fókusszal. Idén az Európai Unió, zenére vonatkozó új kezdeményezéseit vitatják meg Navracsics Tiborral, az Európai Bizottság kulturális biztosával és vezető európai zenei szervezetek, így a European Music Council, a European Music Export Exchange Network és a Piranha Arts/WOMEX képviselőivel. Az UNESCO Zenei Városok kezdeményezése, a zene szerepe a városok fejlesztésében is egyik fontos program lesz – olyan, a témában vezető

szerepet betöltő városok képviselői osztják meg tapasztalataikat, mint Mannheim és Katowice. Idén is folytatják a tapasztalatcserét Európa Kulturális Fővárosainak világzenei terveiről és tapasztalatairól a Timisoara 2021 és Novi Sad 2021 programjainak képviselői, a 2023-as magyar pályázók részvételével. Az idei fesztivál roma fókuszával összhangban a közösség kulturális szerepét és hagyományainak intézményes és informális megőrzésének eszközeit is vizsgálják.

A fesztiválon hagyományosan átadják a **Budapesti Ritmo Díjat**, amit évente egy-egy olyan külföldi világzenei téren tevékenykedő szakembereknek ítélnék oda, aki sokat tett a magyarországi, és emellett a térség és a világ többi része közötti kapcsolatok elmélyítéséért, Magyarország és a régió zenéjének megismertetéséért a világban. Az idei díjazott **Simon Broughton**, aki 1977 óta követi a magyar táncmuzikálást, és több, Magyarországgal illetve a régióval kapcsolatos népzenei könyv, tanulmány és dokumentumfilm alkotója. A díjazottat a Hangvető és a Budapesti Fesztivál és Turisztikai Központ szakmai zsűrije közösen választja ki.

További információ: budapestritmo.hu

anna.melocco@hangveto.hu